

УДК 811.111'367:81'22+82-1(73)

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863.2/22.166965>**Наталя ШЕВЕЛЬОВА-ГАРКУША,**

кандидат філологічних наук,
доцент кафедри англійської мови
з підготовки морських фахівців за скороченою програмою
Херсонська державна морська академія
(Херсон, Україна), Natalishg50685@gmail.com

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ УТВОРЕННЯ СИНКОПІЧНОГО СПОСОБУ ОРГАНІЗАЦІЇ СУЧАСНОГО ПОЕТИЧНОГО МОВЛЕННЯ

У статті систематизовано науково-лінгвістичні підходи вітчизняних та зарубіжних вчених щодо вивчення функціональних особливостей ритміко-синтаксичного віршового мовлення та перенесення як ритміко-синтаксичного прийому, окреслені основні його види та вплив на позначуване лексичних одиниць, що викликає їх семантичні зсуви. У статті представлено аналіз дослідження синтаксичних конструкцій із позиції різних лінгвістичних напрямків і шкіл. Проведене дослідження було здійснено у межах лінгвосинергетичного підходу до аналізу ритміко-синтаксичної організації текстів сучасної американської поезії, що дозволяє розкрити основні принципи, способи членування віршованого мовлення.

Ключові слова: диєрема, синкопічність, ритміко-синтаксичний зсув, ритмічний збій, динамізація мовлення, ефект ошуканого очікування.

Natalia SHEVELOVA-HARKUSHA,

Candidate of Philology,
Associate Professor of the Department of English for the Training
of Marine Professionals under the Short Program
Kherson State Maritime Academy
(Kherson, Ukraine) Natalishg50685@gmail.com

BASIC PRINCIPLES FOR THE DEVELOPMENT OF THE SYNCAPIC METHOD OF THE ORGANIZATION OF MODERN POETRY

This article focuses on systematization of scientific approaches, constitutes functional peculiarities of rhythmic and syntactic organization of poetry and enjambement as a specific rhythmical-syntactic figure of the versification structure, establishes the main types of this means and its influence on the signified of lexical units that evokes its semantic change. The article presents an analysis of the study of syntactic structures from the standpoint of different linguistic directions and schools. The research was carried out within the framework of the linguosynergic approach to the analysis of the rhythmic-syntactical organization of texts of modern American poetry, which allows to reveal the basic principles, methods of the division of poetry speech. The methods of rhythmic-syntactic organization of poetry is studied from the standpoint of a constructive approach, which involves identifying the discovery of structures within the poetic lines, that is, their correlation in the text. In our work, the term syntactic construct is used as the syntactic unity organized according to the rules of grammar. It is stated that the principle of fractional dimension contributes to the violation of the criteria of rhythmic-syntactic integrity and the number of structures and is a factor in the emergence of a synchronous rhythmic-syntactic organization. Two conditions for the emergence of syncopal organization of lines are distinguished as a result of violation of the rules of their construction according to the criteria of rhythmic-syntactic integrity and quantitative correlation of lines and structures. It is stated that the poetry of the epoch of modernism and postmodernism is deviant from the established metric norms and is characterized by a free style of writing, that is, it is mostly free and white verses, then the rows fulfill the rhythm-forming function, the essence of which is that the alternation of different lengths and the construction of verse lines promote the formation of a certain rhythmic pattern.

Key words: dyreemia, syncope, rhythmic-syntactic alteration, rhythmic failure, speech dynamics, effect of false waiting.

Постановка проблеми. Актуальність дисертаційної роботи визначається інтегрованим і лінгвосинергетичним підходами до аналізу ритміко-синтаксичної організації текстів сучасної американської поезії, що дозволяє розкрити основні принципи, способи членування віршованого мовлення, а також засоби естетичної

об'єктивації та вираження авторської позиції, думок та почуттів.

Аналіз дослідження. У сучасних поетичних студіях вивчення ритміко-синтаксичної організації передбачає дослідження синтаксичних конструкцій, властивих творам різних літературно-стильових напрямків і культурно-історичних періодів.

Розкриваючи способи організації сучасного американського віршованого мовлення, ми спиралися на досягнення представників *формальної школи*, зокрема Б. В. Томашевського, В. М. Жирмунського, О. М. Пешковського, В. Б. Шкловського, Ю. М. Тинянова, В. Б. Холшевнікова, Р. Й. Якобсона, Б. М. Ейхенбаума, Й. М. Бріка, Б. І. Ярхо, дослідження яких уможливили виявлення основної одиниці чергування поетичного мовлення, а також відхилень, що спричиняють не тільки ритміко-синтаксичний, але й семантичний зсув. Спираючись на теоретико-методологічний апарат *структурно-семіотичної поетики* (Ю. М. Лотман, Р. Й. Якобсон, Ч. В. Морріс, Ч. С. Пірс, Б. М. Гаспаров, В. В. Іванов, О. М. П'ятигорський, Б. А. Успенський, В. М. Топоров, Ц. Тодоров), представники цього напряму сфокусували свою увагу на семантико-синтаксичних відношеннях у текстових єдностях, зокрема на тому, що ритміко-синтаксична організація підпорядковується семантиці тексту.

Мета дослідження полягає у виявленні особливостей ритміко-синтаксичної організації сучасних американських поетичних текстів з позицій інтегрованого і лінгвосинергетичного підходів.

Виклад основного матеріалу. Поетичний текст є не тільки віршованою системою, але й певним способом бачити і зображувати світ. Тому сучасні поети поставили перед собою мету віднайти нові форми, засоби та принципи ритмізації.

Членування поетичного тексту відбувається за двома законами – ритмічним і синтаксичним. Дослідження способів ритміко-синтаксичної організації віршів ми здійснюємо з позиції конструкційного підходу, який передбачає виявлення виявлення конструкцій у межах поетичних рядків, тобто їх співвіднесення у тексті. Так, у роботі ми послуговуємося терміном *синтаксична конструкція*, під якою розуміємо об'єднану за правилами граматики синтаксичну єдність, що характеризується щільністю зв'язків, взаємозалежністю функціональних елементів у результаті ритмічної (рядкової) та семантичної єдності (Якобсон, 1983: 463). З позиції вищезазначеного підходу синтаксична конструкція може бути виражена *синтаксичною групою*, тобто самостійною, зв'язною між собою групою слів, зокрема словосполученням, дієприкметниковими зворотами, підрядною або головною частиною речення, відокремленими зворотами тощо, або *завершеним реченням* (Жирмунський, 2001: 9). На відміну від представників формальної поетики, ми враховуємо синтаксичне членування не тільки в кінці рядків, але й в серед-

ині них. Проте вагомими для ритміко-синтаксичної організації вважаємо внутрішньорядкові синтаксичні паузи, які виникають у результаті вживання таких *пунктуаційних знаків*, як крапка, крапка з комою, три крапка, двокрапка. Реалізація синтаксичної паузи, яка відмічає кінець конструкції всередині рядка ніби розбиває цей рядок на дві частини (Туранская, 2010: 16). Урахування поетичних диєрем дало нам змогу виявити кількість конструкцій у віршованих рядках та визначити межі конструкції. Для графічного виділення позначаємо внутрішньо рядкові синтаксичні паузи двома вертикальними лініями (//), які вказують на завершення конструкції, вираженої реченням. Так, синтаксичну групу в тексті ми позначаємо однією лінією (/), завершені речення – двома лініями (//).

Сучасні американські поетичні тексти тяжіють до експериментальної поезії, головною ознакою яких є оригінальність, фрагментарність, ускладненість та неповторність викладення матеріалу. Поети епохи «загубленого покоління» змушені шукати докорінно нові форми, ідеї та стилі відображення суперечливості подій у світі, оскільки традиційне розуміння та тлумачення історії вже не давало змоги наповнити людське життя сенсом і відчуттям зв'язку часів. Форма та ритм відтепер є умовними й імпровізованими, які відображають творчий процес та самосвідомість автора. Оригінальність відтепер возводилася у ранг нової традиції. Поети протестують та заперечують канони, які вимагають класичної метрики, строфіки, рими та ритмічної організації в цілому.

Синкопічна ритміко-синтаксична організація (давньогрец. обрубвання, усічення) являє собою уникнення очікуваних акцентів та зсув синтаксичної паузи з кінця одного рядка на початок або кінець наступного рядка у результаті її незбігання з ритмічною паузою (Неборсіна, 1997: 78).

Синкопічна організація характеризується *дробною розмірністю*. На відміну від ламінарного способу побудови, розмірність синкопічного способу організації рядків не може дорівнювати одиниці, тобто кількість конструкцій у рядку сягає меншої або більшої кількості, у результаті чого конструкція займає *дробну (нерівну) кількість* рядків (Арнольд, 1990: 71). Виділяємо дві умови виникнення синкопічної організації рядків у результаті порушення норми їх побудови за критеріями ритміко-синтаксичної цілісності та кількісного співвіднесення рядків та конструкцій:

1) *незбігання ритмічного та синтаксичного членування*,

2) наявність більше однієї конструкції у рядку.

Синкопічна ритміко-синтаксична організація пов'язана з таким видом висунення як *ошукане очікування* (Р. Якобсон), внаслідок якого виникають ритміко-синтаксичні порушення. В основі принципу ошуканого очікування лежить ефект контрасту. Непідготовлена та неочікувана зміна ритміко-синтаксичної організації створює опір сприйняттю, подолання якого вимагає додаткових зусиль зі сторони читача, а тому сильніше на нього впливає (Арнольд, 1990: 70). Отже, декодування уповільнюється на елементах низької передбачуваності, фіксуючи увагу на формі та ритмі тексту. На фоні одноманітної організації неочікуване порушення сприяє підсиленню експресивності поетичного мовлення. Важливим фактором є підсилення очікування безпосередньо перед появою елемента малої передбачуваності, тобто збільшення впорядкованості ритміко-синтаксичних одиниць тексту та їх частин. Звідси виникає розташування конструкцій і їх структурних компонентів за лініями найбільшої та найменшої вірогідності.

Ритміко-синтаксичний зсув як прояв хаотичності виникає внаслідок синкопічного способу організації віршів. Незбігання ритмічного та синтаксичного членування поетичного мовлення (або незбігання синтаксичних дієрем і поетичних диз'юнктур) сприяє розриванню синтаксично-семантичного цілого, структурні елементи якого переносяться на наступний рядок. За таких умов, конструкція займає більше одного рядка, ритмічний малюнок якого відрізняється фрагментарністю, стрибкоподібністю та розмитістю унаслідок нейтралізації дисреми кінця рядка.

Конструкція, елементи якої є розірваними, характеризується ритмічною деформованістю та смисловою незавершеністю, досягається у результаті використання *прийому анжамбеман* (*enjambement, run-on line*), який спричиняє розриву щільних зв'язків між елементами синтаксичної одиниці (фрази, словосполучення, речення) (Неборсіна, 1997: 57). Прикладом незбігання двох систем членування поетичного мовлення є фрагмент вірша Емі Лоуел «Дама» («A Lady» by A. Lowell):

*And the perfume of your soul /
Is vague and suffusing...*

Наявність розірваної конструкції послаблює рівний ритмічний рух синтаксичних одиниць у результаті нейтралізації синтаксичної паузи (дисреми) кінця рядка. Унаслідок *анжамбеман* відбувається переакцентуація смислів. Він покликаний інтонаційно виокремлювати семантично

важливі мовні одиниці та у відповідності із силою розриву зв'язків між елементами здатний в більшій чи в меншій мірі впливати на ритміко-синтаксичну організацію віршованих рядків, виділяючи їх стакатоподібним, уривчастим ритмічним малюнком. Завдяки розриванню сильних синтаксичних зв'язків унаслідок прийому анжамбеман актуалізується *акцентуація уваги читача* на перенесених на інший рядок або залишених у кінці рядка словах, які є виведеними, таким чином, з синтаксичного цілого.

Динамічний і рухливий синкопічний спосіб побудови поетичного мовлення може зумовлений також нерівними, обірваними конструкціями із вживанням не тільки ритміко-синтаксичного графічного прийому анжамбеман, але й у результаті вживання *стилістичних прийомів* парцеляції, дистантного розташування елементів, відокремлень, вставних та вставлених речень тощо, здатний відтворювати розмаїття предметів, подій, настрою людини в тій чи іншій ситуації.

Синкопічність організації також пояснюється тим, що віршоване мовлення, яке характеризується збіганням рядкового та фразового членування, може ускладнюватися наявністю *більше або менше однієї конструкції* в одному рядку, тобто порушенням норми його побудови за кількісним критерієм. Так, автор розбиває рядок на частини, змушуючи читача робити паузу всередині нього. Про наявність декількох конструкцій у рядку свідчать *фінальні пунктуаційні знаки*, такі як крапка, кома, крапка з комою, двокрапка тощо, оскільки пунктуація передбачає вживання паузи у кінці синтаксичного членування частини конструкції.

Унаслідок додаткової синтаксичної паузи у кінці конструкції всередині рядка читач через вживання двох конструкцій в одному рядку ритмічний рух характеризується перериванням, адже слухаючи текст, читач розділяє ці конструкції і сприймає їх окремо, та робить велику паузу під час читання, як-от у вірші Р. Фроста «Пасовище»:

*It totters when she licks it with her tongue. [1]
I shan't be gone long. [2] / – You come too. [3]*

У цьому разі пауза всередині рядка є наслідком такого розділового знаку, як крапка, що розз'єднує дві різні конструкції. Дробна розмірність цього рядка дорівнює двом. Синкопічність викликана додатковою внутрішньорядковою паузою всередині рядка та покликана передати неможливість ліричного героя йти далеко. У випадках, коли *пунктуація відсутня*, ми відштовхуємося від смислового навантаження рядків, виділяючи синтагми та семантичні єдності.

Наявність двох конструкцій, які можуть бути паралельними, як правило, є довгими за інші рядки, що ускладнює ритміко-синтаксичну організацію не тільки дотриманням вимушеної паузи між конструкціями, але й подовженням ритмічного малюнку під час читання тексту.

2. Деструктивна функція полягає у тому, що унаслідок прийому анжамбеман відбувається збій в організації віршів на ритміко-синтаксичному рівні. Цей прийом сприяє утворенню рівного, стакатоподібного ритмічного малюнку, який викликає ефект спотикання у процесі читання поетичного тексту. Автор досягає ефекту переривання тексту. Так, представники формальної школи називаються такий ритм вірша ритмом, що спотикається (рос. «*спотыкающийся ритм*»), а синтаксис – таким, що характеризується перериваннями. Збій ритмічного руху у результаті анжамбеман, на думку деяких з них, зокрема В. Є. Холшевникова, В. М. Жирмунського, Ю. М. Тинянова, підсилює синтаксис, наближаючи його до норм розмовного стилю та створюючи ефект живого мовлення (Гаспаров, 299: 65). У результаті використання цього прийому значення перенесених слів підкреслюється та є емпатично виділеним (Тинянов, 2007: 93–95). Ритм рядків, побудованих на прийомі анжамбеман, отримує характер незавершеності та обірваності (Неборсіна, 1997: 78). *Синтаксико-смілова незавершеність* одного рядка прискорює перехід до іншого рядка. При цьому пришвидшення ритму має характер гальмування у результаті виникнення ритмічної паузи між елементами, синтаксичні зв'язки між якими характеризуються щільністю. Використовуючи цей прийом, автор змушує читача передбачати наступні події та будь-які розв'язки смислу. Так, завдяки прийому анжамбеман автор досягає протяжності у часі, що виступає «знаком подовження його голосу у майбутнє» (Арнольд, 1990: 75). У наслідок перенесення звичайна однотиповість і монотонність порушується міжрядковою паузою, а рівний ритмічний малюнок змінюється на рваний та уривчастий, оскільки анжамбеман, як правило, сприяє утворенню внутрішньо рядкової паузи або меж перенесеної конструкції всередині наступного рядка.

II. Стилїстична функція пов'язана з «поети-зацією» синтаксичного змісту, тобто з вираженням емоційно-експресивних відтінків синтаксичних відношень. Крім того, анжамбеман також виступає як прийом семантичного виділення (Неборсіна, 1997: 20). Прийом різкого перенесення створює емоційно-зabarвлене поетичне мовлення.

Анжамбеман і тому є сильним семантичним засобом виділення слів. Міжрядкова пауза «розриває» словосполучення й обидва слова опиняються у «сильній позиції». Ці слова є ключовими за змістом (Гаспаров, 2004: 89). Динамізація слова відбувається шляхом його винесення у кінець рядка або у наступний рядок, тобто ритмічно виділеними є обидва розірваних слова.

1. Функція деавтоматизації – функція, яка передбачає активізацію читацької уваги, спрямовану на розривання щільних синтаксичних зв'язків між елементами віршових конструкцій (Тинянов, 2007: 48–49]. Слідом за представниками формальної школи, зокрема М. Л. Гаспаровим та Т. В. Скулачовою, розглядаємо анжамбеман як прийом, який створює *ефект ошуканого очікування*, коли читач, задалегідь налаштувавшись на ідентичну побудову семантично та синтаксично завершених рядків, не отримує подальшого смислового розгортання конструкції, оскільки певна її частина є перенесеною на наступний рядок (Москвин, 2009: 13). Отже, цей стилїстичний прийом є особливо помітним на фоні збігання *синтаксичної групи* (речення) з *ритмічною* (рядком).

2. Експресивна функція полягає у тому, що синкопічна ритміко-синтаксична організація підвищує емоційність та експресивність поетичного мовлення, сприяє створенню зображувального ефекту. Ритм передає настрій, емоційний підтекст, індивідуально авторське відчуття того, що відбувається (Степанюк, 2001: 62).

3. Функція емпатизації – функція, яка полягає у тому, щоб викликати у читача (слухача) не тільки естетичні переживання, тобто відчуття краси слова, бажання повторити його, але й викликати співпереживання певних емоцій, настрою та думок ліричного героя. Стилїстичний прийом анжамбеман передає певні відчуття, душевний стан, хвилювання, страх і смуток ліричного героя, створює напруження, ефект здивованості, неочікуваності, драматизації дії. За допомогою анжамбеман автор може зчитувати позитивну чи негативну оцінку описаних автором подій, людей, понять, явищ тощо (Якобсон, 1983: 467]. Внаслідок того, що читач переживає момент очікування, він стає співучасником цих переживань. Так, синтаксичний ритм викликає певні почуття у читача під час сприйняття поетичного тексту. Емпатія досягається за рахунок тональності вірша – оптимістичної чи песимістичної. Ми дійшли висновку, що автор поезії, яка характеризується синкопічним способом організації, змушує читача співчувати та переживати разом з ним усі емоції та песимістичний настрій героя.

4. Смысловірна функція – функція розкриття смислу віршованого тексту за допомогою асиметричної організації рядків (Неборсіна, 1997: 135). Синкопічне ритміко-синтаксичне членування мовлення пов'язане з комунікативними завданнями автора, наприклад, з використанням прийомів мовної гри, бажанням поета підкреслити важливий смисловий та емоційний нюанс, з віковими, інтелектуальними, часовими та іншими екстралінгвістичними факторами. Це стає визначальним моментом у варіюванні синтагми. У результаті того, що об'єм конструкцій не збігається з межами ритмічної групи (рядка), то прочитання таких рядків характеризується нерівністю та емоційною напругою (Скулачова, 1989: 157). Оскільки тема вірша тісно пов'язана з його композицією та ритмом, доходимо висновку, що зміст віршованого мовлення також передається через ритмічну організацію поетичного рядка, тобто його структурну організацію (Тинянов, 2007: 152).

5. Жанровизначальна функція ритму – функція до рваного, стокатопоподібного ритмічного малюнку – поезія «ігрового», експериментального характеру (Жирмунський, 2001: 42).

6. Стилетвірна функція – функція поетичного мовлення як система прийомів організації мовних засобів з метою об'єктивації змісту тексту в повному обсязі визначається естетичною свідомістю автора. Логічна структура стилю (складу) поета включає: об'єктивно-психологічний рівень, суб'єктивно-психологічний і власне мовленнєвий (Арнольд, 1990: 172).

В індивідуальному стилі відбиті не просто психологічні особливості особистості поета, але й особливості, обумовлені суспільною свідомістю, політичними, естетичними, релігійними факторами, класовою і національною приналежністю поета, специфічними стилістичними рисами певної історичної епохи в поезії як одному з видів мистецтва.

Основу об'єктивно-психологічного рівня стилю поета складають такі особливості, як тип його мислення і тип уяви, що мають безпосереднє відношення до оформлення ритмічного малюнку та вираження змісту. Тип мислення пов'язаний з визначеним характером зображувальності. Ці об'єктивні психологічні якості поет «вкладає» у предмет свого зображення, і вони виступають як властивості предметного змісту (Тинянов, 2007: 112).

В основі суб'єктивно-психологічного рівня стилю поета лежить виразність та емоційність. Визначальними факторами цього рівня є такі особисті якості поета, як темперамент, тип вищої нервової діяльності, зв'язаний з різним ступенем

емоційної напруги, склад характеру. Емоційні оцінки, зв'язані зі стилем твору, можуть набути в залежності від темпераменту поета таких властивостей, як грайливий, палкий, смутний, млявий. У поетичному творі це відбувається у виді жвавості, пришвидшення або уповільнення чи деструкції ритмічного малюнку.

Поети епохи модернізму та постмодернізму вважають, що складні явища, які пояснюються за допомогою ламінарного рівного ритмічного малюнку втрачають свою пояснювальну силу, тому вони звертаються до більш складних ритміко-синтаксичних моделей організації поетичних текстів.

Оскільки не кожне перенесення є стилістично забарвленим та ритмічно значимим, ми розрізняємо такі поняття, як анжамбеман та **рядкове перенесення**. Анжамбеман як ритміко-синтаксичний прийом часто ототожнюють з **рядковим перенесенням**, тобто перенесенням частин конструкції з одного поетичного рядка на інший (С. А. Матяш, В. М. Жирмунський, Ю. М. Тинянов, О. С. Ахманова та ін.). Ми вважаємо, що у результаті простого перенесення елементів конструкції, зв'язки між якими є *слабкими*, тобто такими, що сприяють утворенню різних синтагм. Унаслідок простого перенесення речення (період) ділиться на окремі поетичні конструкції. Прості *рядкові перенесення* не є змістовними та ритмічно вагомими, тому таке перенесення вважаємо *формальним* на відміну від оригінального (авторського) графічного членування віршованого тексту на рядки та конструкції (Туранська, 2010: 12).

Висновки. Отже, принцип дробної розмірності сприяє порушенням за критеріями ритміко-синтаксичної цілісності та кількості конструкцій і є фактором виникнення синкопічної ритміко-синтаксичної організації. Синкопічний спосіб ритміко-синтаксичної організації, який характеризується уникненням очікуваних акцентів та зсувом синтаксичної паузи з кінця одного рядка на початок або кінець наступного рядка у результаті її незбігання з ритмічною паузою. На відміну від ламінарного способу побудови розмірність синкопічного способу організації рядків не може дорівнювати одиниці, тобто кількість конструкцій у рядку сягає меншої або більшої кількості, у результаті чого конструкція займає дробну кількість рядків. Виділяємо дві умови виникнення синкопічної організації рядків у результаті порушення норми їх побудови за критеріями ритміко-синтаксичної цілісності та кількісного співвіднесення рядків та конструкцій: 1) незбігання ритмічного та синтаксичного

членування, що досягається шляхом використання прийому анжамбеман, та 2) наявність більше однієї конструкції у рядку. Унаслідок додаткової синтаксичної паузи у кінці конструкції всередині рядка ритмічний рух характеризується перериванням. Синкопічна організація виникає внаслідок численних анжамбеман і того, що рядок не дорівнює кількості конструкцій. Так, оскільки віршоване мовлення епохи

модернізму та постмодернізму є таким, що відходить від встановлених метричних норм та характеризується вільним стилем написання, тобто являє собою здебільшого вільні та білі вірші, то саме рядки виконують ритмоутворювальну функцію, сутність якої полягає у тому, що чергування різних за довжиною та побудовою віршових рядків сприяє утворенню певного ритмічного малюнку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Арнольд И.В. Стилистика современного английского языка (Стилистика декодирования). М.: Просвещение, 1990. 300 с.
2. Гаспаров М. Л., Скулачева Т. В. Статьи по лингвистике стиха. М.: Языки славянской культуры, 2004. 288 с.
3. Жирмунский В. М. Поэтика русской поэзии. СПб.: Азбука-классика, 2001. 496 с.
4. Москвин В. П. Стиховой перенос (Enjambement): типы и функции. Филологические науки. М., 2009. № 4. С. 3–15.
5. Неборсина Н. П. Синтаксис стихотворной речи как предмет лингвопоэтического исследования (на материале английской и американской поэзии XVI – XX вв.): дисс. ... док. филол. наук: 10.02.04 / Московский гос. Ун-т им. М. В. Ломоносова. М., 1997. 356 с.
6. Скулачева Т. В. К вопросу о взаимодействии ритма и синтаксиса в стихотворной строке (английский и русский четырехстопный ямб). Известия РАН. Серия литературы и языка. М., 1989. Т. 48. № 2. С. 156–165.
7. Степанюк Ю. В. Ритмическая организация прозаического текста и ее передача при переводе: На материале русского и французского языков: дисс. ... канд. филол. наук: 10.02.20. М.: РГБ, 2001. 167 с.
8. Туранская Т. И. Поэтический перенос в ранней английской поэзии. Проблемы филологии: язык и литература. М.: МГППУ, 2010. № 1. С. 9–16.
9. Тынянов Ю. Н. Проблема стихотворного языка. М. КомКнига, 2007. 184 с.
10. Якобсон Р. Поэзия грамматики и грамматика поэзии. Семиотика. М.: Радуга, 1983. С. 462–482.

REFERENCES

1. Arnold I.V. Stylistics of Modern English (Stylistics of Decoding). Moscow: Enlightenment, 1990. 300p. [in Russian].
2. Gasparov M. L., Skulacheva T. V. Articles on linguistics of verse. Moscow: Languages of Slavic Culture, 2004. 288 p. [in Russian].
3. Zhirmunsky V. M. Poetics of Russian poetry. SPb.: Azbuka-klassika, 2001. 496 s. [in Russian].
4. Moskvina V. P. Poetry transfer (Enjambement): types and functions. Philological Sciences. M., 2009. № 4. P. 3–15. [in Russian].
5. Meborsina N. P. Syntax of poetic speech as a subject of lingual-poetic research (on the material of English and American poetry of the XVI – XX centuries): Dis ... Dr. Philol. Science: February 10, 2004 / Moscow State University of M. V. Lomonosov. Moscow, 1997. 356 p. [in Russian].
6. Skulacheva T. V. To the question of the interaction of rhythm and syntax in the poem line (English and Russian four-stroke iambic). Izvestiya RAN. Series of literature and language. Moscow, 1989. Vol. 48. № 2. P. 156–165. [in Russian].
7. Stepanyuk Yu. V. Rhythmic organization of the prosaic text and its transmission in translation: On the material of Russian and French languages: Diss. ... Candidate filol Sciences: 10.02.20. Moscow: RGB, 2001. 167 p. [in Russian].
8. Turansky T. I. Poetic Translation in Early English Poetry. Problems of Philology: Language and Literature. Moscow: MGPPU, 2010. № 1. P. 9–16. [in Russian].
9. Tyunyanov Yu. N. The problem of poetic language. M. KomKniga, 2007. 184 p. [in Russian].
10. Jacobson R. Poetry of grammar and grammar of poetry. Semiotics. M.: Rainbow, 1983. P. 462–482. [in Russian].